

Elöljáróban

A Párbeszéd szociális munka folyóirat a szakmát gyakorlók, kutatók és oktatók munkáinak megjelenési felülete. A publikálás a szakmai munka önkifejezése, a szakmai közösség érdeklődésére számot tartó szerzői gondolatok megírása és a szerkesztőség általi elfogadása. A szerkesztőbizottság sajnálattal tapasztalja, hogy vannak olyan munkáltatók, illetve országos hatáskörű irányító szervezetek, melyek nem járulnak hozzá a gyakorlatban dolgozó kollégák által készített publikációk megjelenéséhez. Ez a cenzúra a hatalmi fölény egyértelmű kinyilatkoztatása, ahol a munkáltató vagy a felettes irányító szervezet hatalmával szemben áll a munkavállaló egzisztenciális kiszolgáltatottsága. Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához, így annak írásbeli kifejezéséhez is. Szakmai tartalom esetén a szociális munka etikai szabályok és a publikálási szabályok betartása mellett a szerző publikálási korlátozása nem indokolható mással, mint a munkáltató vagy a felettes irányító szervezet nyilvánosságtól való félelmével. Ez sérti a demokrácia alapelveit, továbbá ellehetetleníti a nyilvános szakmai párbeszédet, akadályozza a szakmapolitika alakításához szükséges információk megosztását. Minden szempontból elfogadhatatlan gyakorlat.

Jelen számunk írásai sokszínűek, a szociális munka több területéhez kapcsolódnak. A *Tanulmányok* rovat első írása Fábián és munkatársaitól a szociális munkás éhhatékonyosságát mérő skála validálásáról szól és a skála érvényességére vonatkozó empirikus adatfelvétel legfontosabb eredményeit mutatja be. A skála jól használható szociális képzésekben tanuló hallgatók bemeneti és kimeneti vizsgálatához, ezért elsősorban a képzéseknek ajánljuk felhasználásra. A másik tanulmány Héderné Berta Edina és Kormányos Klaudia munkája, akik a szociális munka empowerment értelmezését pontosítják és teszik felhasználhatóvá a szakmában.

Tanulmányok – Kitekintő rovatban Bányai Emőke és Fehér Boróka összefoglalja a *European Association of Schools of Social Work*, azaz a Szociális Munkásokat Képző Európai Iskolák Szövetségének éves konferenciájának tapasztalatait. Ezek közül a teljesség igénye nélkül kiemeljük a szakmát tanuló fiatal generáció oktatásának új módszereit, az országokon és kontinenseken átívelő kutatási hálózatok működését, a szociális munka fellépését a kisebbségeket elnyomó rezsimekben.

Módszertan – Hazai Pálya rovatban Győri Péter a '90-es évtizedben megismert Nyomorskála (vö. Mezei – Sarlós, 1995) után arra keresi a választ, hogy „vannak-e még fokozatai az elnyomorodásnak ilyen alacsony jövedelmek mellett a hajléktalan élethelyzet körülményei között”. Az elemzés rávilágít a hajléktalan emberek esetenkénti éhezésére lakossági adományok és intézményes segítség hiányában. Kereki Judit tanulmánya a több éve futó „Gyermekút” projekt tapasztalatai alapján a kora gyermekkori intervenció és fejlesztés kérdéskörét elemzi és helyezi tág – így a szociális munka területére is kiterjedő - dimenziókba. A tanulmány szellemisége igen közel áll a szociális munka értékrendszeréhez: a konkrét kliensi szükségletek alapján történő ellátások biztosítása és koordinálása, a gyermek- család-kliensfókuszú komplex tevékenység, a prevenciós szemlélet, a szakemberek közötti partnerségi

viszony, szülők/kliensek és a szakemberek közötti együttműködések stb. Azaz miért hasznos, ha a szociális területen dolgozók is a szakmaközi team tagjai lehetnek, és miért eredményes, ha a szakmaközi team-nek van szociális szakember tagja, ennek üzenet értéke egyértelmű. Százné Orosz Krisztina kutatása a gyermekjóléti alapellátás működésére, a legfontosabb jogszabályváltozások gyermekjóléti szolgáltatásra gyakorolt hatására irányítja a figyelmet. Szoboszlai Katalin és Pataki Éva a szociális munkában dolgozók munkahelyi biztonságáról készült gyorsjelentést publikálják hazai és nemzetközi kitekintésben. A munkahelyi kockázatok sok kérdést vetnek fel, amelyekre a szerzők gyakorlatokat elsősorban a nemzetközi szakmai közegekben találtak, és amelyekre a felmérés eredményei alapján itthon is szükség lenne.

Módszertan – Portrék, interjúk rovatban Tóbiás László interjúja olvasható a debreceni ifjúsági közösségi munkában ismert Vincze Bélával.

Tudástár – Recenzióban Fehér Boróka a „Menedék mindenkinek” akciókutatásból a koedukált hajléktalanszállókon élő nők szükségleteit és tapasztalatait foglalja össze.

Szoboszlai Katalin
főszerkesztő